

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Angonfeld & Emmerich Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körm).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRASOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Așă abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 19.

Brașov, Duminecă 25 Ianuarie (7 Februarie).

1904.

Dumneșu ajute cauzei poporului!

Brașov, 24 Ianuarie v.

Românii brașoveni și în deosebi
cei ce locuiesc în suburbiul Scheiș,
sunt de un timp încoco frământați
de o mare grije, ce-i apasă, și o pu-
ternică dorință arde în pieptul fie-
cărui bine cugetător și bine sim-
țitor.

E grija pentru viitor, e dorința
de a-l asigura, căutând a îndrepta
prezentul.

În veacul trecut de redeșteptare
a poporului nostru, toți cei cu inimă
pentru soarta și binele lui s'au con-
vins, unul ca și celălalt, despre un
adevăr pe care diu și nópnea și n
orî ce clipită ar trebui să-l avem în-
aintea ochilor, un adevăr, ce ne face
să vedem pe lungul drum al vieții
și al desvoltării neamului românesc,
mielzinele, ce arată progresul nostru,
pașii făcuți înainte spre deșteptare,
cultivare și bunăstare.

Aceste mieșuine sunt conducē-
torii cei buni și devotați de pe vre-
murî ai poporului nostru, aceia, cari
au fost gata a-și da și viața și sufle-
tul pentru el.

Pățaniile și esperiențele din cur-
sul timpurilor l'au făcut pe popor să
cunoscă ce însemnă a ave povă-
țuitor și conducător harnici, activi,
cinstiți și luminați, căci multe sunt
necazurile și durerile, multe nedrep-
tățile, piedecile și primejdiile, ce le
întimpină și încă și mai multe
ispitele, cărora este espus poporul
din toate părțile. Întrebați pe orî-cine,
care a trăit între popor și-l cunosc,
dece nu conducătorii în acele vreme,
unde conducătorii, — prețul cu sfatul
său de mirenî fruntași, cu dascălul
și cu amicii și sprijinitorii școlii —
sunt la înălțimea chemării lor și
trăiesc și lucrăză în armonie și bună
înțelegere, că în acele comune, di-
cem, poporul nu orbacă în întune-
rec, nu tînjesc, ci în mânia tuturor
greutăților timpului înaintăză, se în-
tăreșce prin învățatură și bunăstare.

În astfel de comune binecuvântate
de Dumneșu vei întelni la tot pa-
sul rânduieală, disciplină, tragere de
inimă pentru orî-ce lucru bun și fru-
mos și însuflețire în lupta pentru apē-
rarea și păstrarea patrimoniului stră-
moșesc, al limbei, al legii și al
obiceiurilor strămoșesci; aici vei
întelni inimî vesele și calde, suflete
bune și îndurătoare, omeni gata de
a sări în ajutorul deapropelui amăr-
rit și nenorocit, c'un cuvânt o obște,
în care toți se iubesc și se cinstesc
ca frați adeverați, filii unuia și ace-
luiași popor, sânge din sângele lui.

Acum, inchipuiți-vē, decă noi,
luând ca esemplu acele comune ale
noștre unde poporul nu se bucură de
o bună conducere, trebuie să se mus-
trăm și certăm aspru pe câte un
preot și dascăl dela sate și pe frun-
tașii satului când vedem că nu-și
împlinesc cum se cade datoria lor
față de popor, că sunt desbinați și
certați între ei și că demoralisēză
poporul prin acēstă purtare, — cu cât

mai mare nu ne este și nu trebuie
să ne fie datoria de a ne interesa
serios și conscientios de ceea ce se
petrece în sinul poporului nostru din-
tr'un oraș ca Brașovul, un centru
fôrte însemnat de cultură în Ardél,
și un vechiul centru de cultură ro-
mânesc, unde trăiesce o populațiune
română așa de numērosă, încât din-
tr'însa s'ar putē compune dece sate
din cele mai mari și frumoșe romā-
nesci.

Decă este așa, atunci datori am
fi a muștra și a certa de dece orî
mai aspru pe conducătorii fireșci ai
poporului romān din oraș, când
ei îi dau esemple rele și nu-și împli-
nesc față cu el datoria cum se cu-
vine.

Conștiința, că lucrurile nu merg
bine nici la noi, unde e destulă in-
teligență și avere romānescă, care
să facă posibilă o desvoltare mai
puternică, mai bună și mai prii-
ciosă, acēsta conștiință e, care ne-
liniștesce și frământă în momentele
de față așa de mult spiritele tutu-
ror Romānilor de inimă din Brașov.

Puterea populațiunii noastre din
acest oraș este în suburbiul romā-
nesc al Scheiș, de unde vine, că
parochia din centrul acestui subur-
biu are între toate rolul cel mai în-
semnat, cu atât mai însemnat, cu cât
acēstă parochie dispune de-o avere
mare.

Vorbim de biserica sft-lui Ni-
colae din Prundul Scheișului, care
din vechime a avut o înrîurîntă bi-
nefacătoare asupra desvoltării popo-
rului romān din Brașov, mai ales
asupra celui din suburbiul Scheiș.

Nu mai e de înrîurîntă, să vorbim
despre acēstă înrîurîntă, desupra bi-
serica sft-lui Nicolae pentru Romānii
brașoveni, căci putem presupune cu
drept, că le este cunoscută cetito-
rilor noștri.

Ceea-ce voim să accentuăm aici
cu deosebire, este chemarea cea mare
și sublimă culturală ce-o are condu-
cerea din fruntea parochiei din
Scheiș de aici încolo pentru credin-
cioșii ei și pentru totă obștea romā-
nescă, cu atât mai vērtoș, cu cât ađi
fi stau la dispoziție atât mijlōce in-
telectuale, cât și materiale ca nic-
odată până acuma.

Pentru-ca să potă atinge ținta
sublimă, ce i-se impune, conducerea
parochiei sft. Nicolae trebuie să fie și
ele la înălțimea marilor sale îndato-
riri religioșe, morale, umane și
naționale și mai pe sus de toate tre-
buie să fie pētrunsă de conștiința
datoriei față cu poporul, pe care a-l
ridica la un nivel mai demn de esis-
tență din starea sa decădută de ađi
— decădută în mare parte tot în
urma neajunsurilor conducerei sale —
este prima și cea mai de căpetenie
problemă a ei.

De un șir îndelungat de ani, —
în care timp s'a ivit prin izbucnirea
rēșboiului vama și înrēutățirea ra-
porturilor noastre comerciale cu Ro-
mânia, ceea-ce a fost o lovitură
grea dată Romānilor din Brașov și
în special celor din Scheiș, cari

aveau un câștig însemnat anual din
comerțul mare și mic cu România,
— o toropelă primejdiōșă a cuprins
poporul nostru scheian, închidēn-
du-i-se isvōrele de venit. El a vege-
tat și vegetēză de atunci, din an în
an devenind tot mai grele condiți-
unile sale de trai.

Decă Scheienii noștri nu s'au
putut reculege nici până ađi, cauza
nu este a-se căuta atât în stările
rele esteriore și în lipsa de mijlōce,
cât mai mult în lipsa de educațiune a
poporului, în lipsa de incurajare, de
sfățuire și de putud încălța bunlesce,
făcēndu-l capabil pentru lupta de
esistență.

Și cine era obligat în primul
rēnd a-le veni în ajutor Scheienilor
pentru a-i îndruma pe cărarea de
scăpare, decă nu cei din fruntea
biserice și a parochiei, cei ce pe
lângă puterile intelectuale din mij-
locul parochiilor, la cari puteau
în orî-ce moment apela, mai dispu-
neau și de mijlōce materiale nu ne-
însemnate, spre a da sufletului po-
porului avēntul de care are necesi-
tate, ca să potă înfrunta greutățile
vieții și să se potă ridica la o stare
mai bună?

Ce s'a făcut și s'a lucrat de
pildă în cei douē-deci de ani din
urmă, — ca să nu mergem mai de-
parte, — în acēsta direcțiune de cătră
conducătorii parochiei din Prund,
nu voim să cercetăm aici. Trebuie
să mărturisim însă, că în timpul
amintit nu n'a fost dat a putē în-
registra și lauda nici o faptă mai
de Dōmne ajută în acēstă privință.

Să ne fim rēu înțeles. Nu voim
să dicem, că biserica sft. Nicolae n'a
contribuit nicicând în favorul școlilor
noștre centrale și pentru alte sco-
purî de binefacere. Dēr preoții și
mirenii din fruntea parochiei n'au
să se mulțumescă numai cu a
face să se voteze câte ceva pentru
asemenî scopuri și a milui poporul cu
câte o pomană. În mânia lor e
pus ceva mai mult, — le este încre-
dintată, în afară de școlă, crescerea
religioșă, morală și națională a po-
porului, călăuzirea și sprijinirea lui
în lupta vieții.

Problemele ce se ridică înaintea
lor sunt mari și grele, dēr sunt, și
le cer o grabnică deslegare. Poporul
scheian trebuie scos înainte de toate
din ghiarele ignoranței, ce-l bântue
și ađi mai mult decăt sērăcia. Se
ne spună onorații d-ni preoți din
Prund, câți dintre cei peste 700 de
membrii sinodalî, cari sunt chemați
māne a hotări asupra viitōrei con-
duceri a parochiei, câți din ei sciu
ceti și scie și câți nu? Și decă nu-
mērarea va da un rezultat înrîstător,
cine pōrtă vina la acēstă nenorocire
cincî-deci și patru de ani după în-
ființarea școlilor romāne în cēșetul
Scheișor?

De unde vine numărul cel mare
de analfabeți? Decă nici până în
diu de ađi poporul din Scheiș nu
a fost în deajuns disciplinat, ca să
nu se afle în sîmul său nici măcar

o familie care să nu-și dea copii la
școlă și să nu-i lase să nvețe ceva
cum se cade, cine e de vină? Decă
și ađi piața și stradele principale
băjbăie de hamali cu fringhia în
spinare și de băieți de la 6—17 ani,
cari bat stradele orașului, neavēnd
nici o ocupațiune, oferindu-se pentru
micî servicii de purtat pachete și
geamantane, de cărat obiecte mai
ușore și cerșind adeseori în diu
mare câte ceva de pe la trecători,
nisece adeverați „lazaroni“, — partea
cea mai mare aparținēnd parochiei
sf. Nicolae, — cine e de vină? Sunt
de vină școlile noastre, ori dascălii,
ori sunt de vină școlarii sîrguicioși
cari vin să se lumineze la aceste școle
din împrejurime și din depărtări mai
mari, că Scheienii neași „nu mai
pot încăpē de ei?“

Nimēnui nu-i va veni în minte
a sustinē o astfel de nerođie. De ce
nu merg copiii Scheienilor tot așa
de diligent la școlă, de ce nu învață
tot cu aceeași strădanie ca cei ve-
niți din afară, de ce în fine — în
partea cea mai mare, căci escepțiuni
onorabile sunt de ajuns — nu cu-
nosc nici o disciplină și bunăcuviință,
măcar câtă o află omul la copiii țē-
ranilor de la sate? Esistă aici douē
societăți de meseriași romāni, cari
au plasat și plasēză sute de copii
romāni pe la meseriași. De ce din
Scheiș sunt așa de puținî între ei,
și cu atât mai mulți pe strade? De ce
cresce și se desvoltă în inima Prun-
dului un proletariat din cele mai
nevoiașe? Căci dōră biserica are
avere de milioane de corōne!

Biserica bogată, popor sērac!
Cine are să răspundă în primul
rēnd de acēstă stare de lucruri în-
rîstătoare, decă nu conducătorii fi-
resci cei mai apropiați de popor,
decă nu preoții, și conducătorii mi-
renî ai parochiei, cari trebuie să în-
demne poporul la bine, să introducā
disciplina morală cea mai severă în
sîmul lui și să-l lumineze și sprijī-
nescă cu sfatul lor, ca să potă esu-
și din noroiul ignoranței la lîmnașii
unei vieți mai trezvie, mai laborioșe
și mai demne? Școlă își face fără
indoielă datoria ei, asemenea și das-
călii, cari își pun totă inteligența lor
în serviciul ei, dēr școlă singură nu
pōte birui, nu mai ales față cu
aceia, cari o ocolesc, ori cari visitān-
du-o, o părăsesc prea curēnd și sbōrā
de sub aripile ei ca puii de vrăbie
în toate părțile.

Ceea-ce nu pōte isprăvi școlă,
trebuie să isprăvescā preotul înarmat
cu pavēza religiunii și a moralei
creștinesci, trebuie să o facā mai
mari din comuna bisericescă, cari
ca nisece adeverați părinți au să ve-
ghieze asupra poporului și să caute
a-l feri de rele și a-l îmbărbăta la
faptele folositoare și vrednice pentru
binele și fericirea lui proprie.

Ētā din ce punct de vedere pri-
vim cu interes atât de încordat la
cele ce se petrec ađi în parochia
sf. Nicolae, din vechime fruntașe între
parochiile întregii arhiepiscopii greco-
rēsăritene a Ardealului, parochie
c'un trecut mândru și onorific, în

fruntea căreia au stat odinioară bărbați vrednici, luptători pentru limbă și lege, pentru libertatea și drepturile poporului, inimă de aur înălțate peste urile și patimele netrebnice ale ómenilor născuți și făcuți să-și tragă jarul tot numai la óla lor, să consume, ér nu se și producă, jertfescă și agonisescă pentru binele deapropelului.

Duhul acestor bărbați bisericani și lumeni, cărora avem a-le mulțumi marile aședă minte, ce le posedem ađi și cu cari ne putem mândri, cari au implântat în mijlocul poporului brașoven stégul culturii și al progresului, dela cari urmașii au moștenit amintirea sfântă a faptelor lor nobile, sèvrșite cu lăpedare de sine și de interesele proprii numai și numai pentru binele și înflorirea obștescă a poporului și cari ne au lăsat cu limbă de mórte să ne iubim și să ținem la a neamului mărire, — duhul acestor umbre glorioase ale trecutului, de s'ar pogori asupra aleșilor bisericii sf. Nicolae și de i-ar însufleți ca în iubire și bună înțelegere să pună în sindul de mâne temelia unei noue epoce de regenerare a Românilor din Scheii Brașovului și de nou avânt în viața națională-bisericescă a Românilor brașoveni!

Membrii sinodului electoral de mâne, cari vor avé să alegă comitetul parochial, epitropia și delegațiunile școlare, să aibă în vedere, că salutea poporului trebuie să covârșescă toate pasiunile și să pună capăt tuturor neînțelegerilor.

A sosit óra să iésă învingătoare cauza sfântă a poporului, și numai acesta! Poporul însuși o simte, o pretinde și o așteptă cu nerăbdare!

Cei ce vor întruni încrederea sinodului iau asupra-și marea răspundere de a și implini înainte de toate datoria față cu poporul.

Dumnezeu să-i fie într'ajutor!

„Reorganizare“ ori răsturnare?

Diarele române locale din Orăștie anunță, că la 31 Ianuarie n. s'au întrunit în casa d-lui Dr. A. Vlad câți-va membrii români ai congregației comitatului Hunedóra pentru a face — cum ăcece unul din diarele amintite — „inceputul reorganizării clubului comitatens român al comit. Hunedórei“. Au participat cu totul 18 inși (10% din totalitatea membrilor), alegând un președinte, 2 vicepreședinți și 8 membri în comitet. Ca președinte au ales pe d-nul

Dr. I. Mihi, ér ca vicepreședinți Vasile Dámian protopopul Zarandului și Dr. A. Vlad, avocat și deputat. „Activitatea“ din Orăștie, indignată de modul în care s'a procedat la alegerea acestui comitet, scrie:

„10% (din membrii congregației) nu caută să pună în fruntea unui club comitatens pe un bărbat, care pe acest teren are trecut splendid și merite principiare neperitóre, ci se închină bugilarășului lui Dr. I. Mihi și pe acesta îl pun de președinte.

„Comitetul întreg va sci, că cine-i acel bărbat, care a arătat atâta zel și energie în luptele comitatense, dér ca să scié și acești 10% — este d-l Francisc Hossu Longin, care timp îndelungat singur a purtat lupta obositoare, până a venit în comitat și d-l Dr. A. Munteanu, alăturându-se apoi și el vrednicului luptător din toate răsputerile“...

(Tot „Activitatea“ constată, că Dr. I. Mihi în viața lui n'a luat parte la lupta din congregațiune).

Organul „noului curent“ din Orăștie („Libertatea“) încercă a „motiva“ în nr-ul său de la 6 Febr. procederea ce s'a urmat în întrunirea celor 18, și lasă a-se înțelege, că d-l Francisc Hossu-Longin, președintele „clubului vechi“, a fost eliminat, pentru-că nu aparține cetei „noului curent“, că însuși d-l Hossu-Longin ar fi declarat, că „mai bine nu participă la luptele comitatense, decât să participe cu ómenii noului curent“ și că numai după-ace „cu multă durere (?) s'au încredințat deplin“ despre acesta, s'a convocat „adunarea“ de la Orăștie pe Dumineca trecută.

Mai ăcece în alt loc „Libertatea“, că o comisie va avisa pe Dr. Mihi de alegerea sa de „președinte de club și de partid“ și-l va ruga să iee conducerea lui în grabă. El vorba așa-dér nu numai de un „nou club“, ci și de un nou partid în comitatul Hunedórei, pus sub egida lui Dr. Mihi și alcătuit de aderenții „noului curent“.

În fața acestei constatări, cine să se mai minuneze, că d-l Francisc Hossu-Longin nu puté să participe într'un „club“ și într'un „partid“ de al „noului curent“, care umblă cu „aprobarea de regulamente“ elaborate de ómenii, cari și-au dat mâna să răstórne organizația partidului național român înființat la anul 1881?

Atât, pentru a fixa ținta ce o urmăresc un „nou rând de ómeni dorind a îndesa șirele luptătorilor“, înregimentăți în cadrele „noului curent“ de la Orăștie.

Delegațiunile austro-ungare.

Joi comisiunea pentru esterne a delegațiunei ungare a ținut ședință. Presidiul l'a avut Ludovic Lang. La ordinea ăcelei

desbaterea budgetului ministerului comun de esterne pe anul 1904.

Desbaterea abia a durat 2 óre. Tóte posițiile au fost votate și s'a propus a se vota încederea ministrului Goluchowski pentru direcția politică, ce o urmăresce.

Dintre delegați, Papp Geza a pretins ca aspiranții de consuli să petrecă cel puțin doi ani în Budapesta și ca documentele istorice maghiare să fie aduse din Viena la Budapesta. Ministrul Goluchowski însă a răspuns la ambele cesțiuni, refusând împlinirea dorințelor.

În decursul desbaterei s'a făcut și politică esternă. Conte Goluchowski a răspuns raportorului Max Falk, care l'a întrebat, decă există între Austro-Ungaria și Rusia o înțelegere deosebită pentru cazul când s'ar zădărnici acțiunea de reforme în Macedonia?

Goluchowski răspunde, că e fórte greu a duce ceva la bun sfârșit cu Turcia, o reformă mai ales. Totuși timpul nu s'a pierdut, căci s'a organizat gendarmeria în Macedonia cu scopul principal de-a i-se da populațiunei garanția, că puterile se ocupă într'adevăr de sórtea ei. Ađi lucrurile au ajuns în stadiul acela, că nu s'a designat numai șeful acestei gendarmerii în persóna unui general italian, ci din partea diferitelor puteri s'au trimis deja la Constantinopol persónele alese spre a sta în ajutorul șefului gendarmeriei. Esecutarea acestei reforme continuă. Se vor chema ofițeri și subofițeri din străinătate, cari vor funcționa ca instructori.

De altfel, — ăcece Goluchowski — comitetele macedonene operéză încă, și e de temut, că în cel mai apropiat timp ele își vor reînnoi acțiunea.

Nu s'a stabilit încă cu Rusia în mod concret, că ce se va întâmpla, decă acțiunea de reforme nu va succeda, căci e greu a calcula înainte cu tóte eventualitățile. Nicl Austro-Ungaria, nicl Rusia nu voesc să facă cuceriri și sunt hotărâte a menține status quo. Cele două puteri sunt decise a proceda mână 'n mână și se vor îngriji de tóte ce va fi necesar. Lucrul principal este, că între Viena și Petersburg există raporturile cele mai intime, ele sunt în contact neîntrerupt și decise a păstra direcția ce ăntesce spre înlăturarea piedecilor serioase.

În delegațiunea austriacă s'a continuat desbaterea asupra creditului pentru provinciile ocupate.

SCIRILE ăILEI.

— 24 Ianuarie v.

Sinodul electoral al bisericii Sf. Nicolae, ce se ține, mâne, va fi presidat

de d-l I. Droc, comisar consistorial, care a sosit cu trenul de ér d. m. la Brașov.

Intrunire electorală sinodală. Vr'o 400 de membrii sinodali ai parohiei Sf. Nicolae, s'au întrunit ér în spațioasă sală de la „Gewerberein“, ca să se sfătúiescă asupra atitudinii lor în vederea sinodului electoral de mâne, Duminecă. O serie întregă de reprezentanți ai poporului și ai inteligenței române din Scheiú au urcat tribuna și au destăinuit mulțimele detalii neorânduvelilor în administrarea averii bisericesci, cari în urma scurtimei timpului nu au putut fi scóse la ivélă în sinodul din Dumineca trecută. Culmea indignării și amărăciunii a fost, când s'au cetit estrasele din cărțile funduare, din cari, spre surprinderea auditorului, a șit la ivélă, că prim-epitropul bisericii, care a administrat de atâți amar de ani averea cea mare a bisericii, n'are nicl o avere înscrisă pe numele său. Din decisiunile luate la adunare relevez alegerea unei comisii de trei, cere a fost însărcinată, între aplause generale, cu compunerea listei membrilor, cari au să fie aleși în epitropia bisericii, în comitetul parochial și în delegațiunea școlară. Terminându-se pe la órele 9 s'era întrunirea, s'a distribuit între membrii o poezie ocașională tipărită în mai multe sute de esemplare, „Cântecul Dreptății“, care a fost cântată pe o melodie cunoscută de tóți cei preșenți. De la începutul adunării, care a fost presidată de parochul Dr. Saftu, până la sfârșitul ei a domnit mare entuziasm și ordine esemplară. — Rep.

Drapelul „Junimei“. Din Cernăuți ni-se scrie: Din incidental jubileului soc. acad. „Junimea“, au donat Românele din Bucovina societății jubilate un drapel de o frumșetă rară, care este espus spre vedere publică în „Palatul Național“ din Cernăuți. Drapelul e de mătase tricoloră. Pe un câmp e brodat în fir de aur veritabil emblema „Junimei“ cu o cunună de laur în jur, purtând inscripția: „Unii să fim în cugete, uniți în Dumneșeu“. Pe câmpul celălalt este brodată o cunună de stejar cu anul înființării și a jubileului societății. Prăjina drapelului este admirabil esecutată, purtând la capătul de sus o pajură mare, de pe care atérnă cordele treicore cu diferite dedicațiuni. — E.

Cutremur de pământ. Astăđi dimineță pe la órele 3³/₄ s'a simțit un puternic cutremur de pământ, care a durat vr'o 30 secunde. Cutremurul a fost atât de puternic, încât ómenii s'au trezit speriați din somn în urma șguduirii subite și în urma șgomotului cauzat de geamurile și celelalte lucruri din case, mișcate din locurile lor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

File rupte dintr'un carnet.

(În Illyefalva. — Șfînșirea apei. — „Suntem părăsiți!“ — Odăđiile și vasele sfinte în desagf. — Reflexiuni.)

Brașov, 21 Ianuarie n. 1904.

Intrarea noastră în bisericuța românească unită din Illyefalva, a fost un adevărat eveniment, și mare bucurie le-a făcut credincioșilor.

Pe preotésa din Dobolli o cunosceam de mai 'nainte, căci fiind satele așa apropiate, Români din Illyefalva, neavând paroch, adesea se duc la biserică în Dobolli, ér părintele din Dobolli este bărbat de încredere al sucursalei „Albinei“ și pentru Illyefalva.

Tipul Românilor din Illyefalva este de o frumșetă rară. Fete de țeran cu trăsături așa nobile, nu țin minte unde să mai fi vėđut. Er pietatea deosebită cu care asistau la liturghie este vrednică de laudă.

Nicl preotésa, nicl Créngă nu vėđuseră încă liturghie unită și Créngă se temea că în cântări va fi deosebire. Auđind, însă pe cantor ăcend „duh“ și nu „spirit“ a prins curagiu și a cântat și el

asa cum se cântă la greco-orientali. Cantorul, după cum am aflat pe urmă, era din Bacstelek și nu era unit. În Illyefalva nu este cantor.

Preotul era tînér, om de statură mică cu barbă negră. După cum vėđ din șematism este născut la 1871, a terminat cursul de teologie morală la 1893. După absolvire a purtat diferite funcțiuni în Bucuresci și s'a hirotonit la 1899, în care an a fost numit administrator în Lisneu. Afară de parochia sa mai administréză și parochiile Illyefalva Arcuș și Borosneul mare, prin urmare nu e mirare, că își viziteză credincioșii atât de rar. Slujesce frumos, dér am observat, că după „Luafli máncați“ face genuflexiune, ér înainte de a cădi își plécă amėndoi genunchii înaintea altarului, ceea-ce este contrar ritului oriental.

Sfînșirea apei s'a oficiat la o fântână, ce era la pólele dealului, pe care se afla bisericuța. Lângă fântână erau vase cu apă: un ciubăr, o cofă, o dimigiană, mai multe sticle și clondire de diferite mărimi, cane de porțelan, tinichea și lut, óle, ulcióre, cu totul vr'o 65, semn că au venit să-și ia apă sfînșită chiar și reformații.

Credincioșii, cei mai mulți, am observat că nu sci face semnul crucii după ritul oriental. Cei mai mulți pun mâna cu

degetele neîmpreunate pe frunte, pe pept, apoi pe umérul stâng și în sfârșit pe cel drept, ca catolicii.

După ce ne-am botezat, am urcat éráși dealul și ne-am uitat la crucile de la morminte. Tóte au inscripții unguresci: „Itt alussza örök álmát Dragomér József“, „Itt nyugszik Farkas János — meghalt 1851“.

Intr'aceea se strinseseră în jurul nostru mai mulți ómeni, fruntașii bisericii: din familia Tampa, Balazs și Körözs. — Câți credincioși are biserică? întreb eu pe Tampa, epitropul.

— Suntem vr'o donă-đeci, cari plătim darea cultului (kepe). Am fost odată mai mulți. Bėtrânii spuneau, că eram peste 300 de familii, dér au trecut la reformați. Uite la biserică cea frumșă, — și bėtrânul epitrop arătă cu mâna spre biserică calvinescă împrejmuită de ziduri, — aceea a fost odinioară a noastră. Suntem părăsiți, și de multe ori ne-am adresat la I. P. S. Sa la Blașiú, dér n'am primit răspuns. Nu se póte să fi ajuns cererea noastră înaintea I. P. S. Sale, căci nu ne putem închipui să nu să înduioșeze de sórtea noastră. Uite, biserică în ce stare este! Ar trebui acoperită, că ne plouă în ea, și am strins chiar nisce bănișori spre acest scop, dér sunt prea puțin, și biserică însași încă

este o ruină. Unii ar trece la catolici, dér acolo nu ne primesc. Mai anțerț au trecut doi inși la legea calvinescă!

— Nu vė lăsați de lege! — ăcece eu. — Nu ne lăsăm domnule, cât putem. Noi ținem la Isus Christos și la Maica Domnului. Ne dóre însă că suntem așa de părăsiți. Preotul nu póte veni la noi, decât fórte rar. A venit acuma, și n'o să póta veni éráși până pe la Pascf. Uite la catolici, ce biserică frumșă au! Ei, ori ce ar cere li-se dá, și episcopul lor a fost pe aici, la noi nu vine să ne vadă nimeni.

Unul dintre asistenți îl întrerupe ăcend: „Nicl nu ne putem aștepta la așa o fericire.“ În mintea lui pe semne visitația arhierescă se pare un lucru ne-realizabil.

Când vine protopopul de la Chezdi-Poljan — reluă bėtrânul — numai să-i plătim diurnă cere. Numai noi șcim cu cât necoz șcótém banii din buzunar și punem mână de la mână, ca să-i plătim diurne.

— Am să scriu în gazete despre starea D-vóstré — ăcece eu — și sunt convins că I. P. S. Sa își va întorce atențiunea spre d-vóstré!

— O bine ați face! Și noi și copiii noștri vė vom binecuvėnta.

Urcam încet dealul spre biserică.

Un tipograf decorat. D-l G. Filip, originar din Braşov, a fost decorat pentru lucrările sale artistice din ramura tipografiei cu medalia „Bene merenti“ cl. II.

Logodnă. D-l Aurel Popovici, absolvent în teologie din Racoviţa, s'a logodit cu d-şora Ersilia Iorgovan din Tivovaniul-mare.

Un conte ungar în audienţă la regele României, Conte Armand Mikes, proprietar şi exploatare de păduri în Săcuie, în ziua de 4 Februarie n. a fost primit în audienţă la regele României. După cum scrie „Buk. Tgbl.“ regele Carol s'a întreţinut cu contele Mikes timp de o oră şi jumătate. — Contele Mikes, se scie, că are în exploatare păduri şi pe teritoriul României.

Impărţirea Macedoniei. „Novoje Wremja“ spune, că puterile s'ar fi înţeles în privinţa împărţirii Macedoniei în 6 sectoare, cari vor fi ocupate de: Rusia, Austria, Germania, Franţa, Italia şi Anglia.

Ţigan condamnat pentru ucideră. La tribunalul din Braşov s'a judecat erf procesul ţiganului G. Rîpa, care vara trecut, cu mai mulţi tovarăşi vrînd să fure otavă, de pe câmpul preotului Iosif Drăghiciu din Hurez (Făgăraş), pe preotul care a vrut să-l impedeze, l'a lovit aşa, că nu peste mult timp a murit. Ţiganul a fost condamnat la 2 ani temniţă.

O conferenţă asupra unei călătorii la Ierusalim. Directorul Iuliu Gross de la gimnasiul evangh. săsesc obicnuiesc a călători în fie-care an cu abiturienţii de la acest gimnasiu în ţeri îndepărtate. Anul trecut a fost la Ierusalim. Ei au luat drumul Constantinopol — marea Marmara — Dardanele — la cóstele Siriei până la Iaffa — Ierusalim. Apoi Iericho, Iordan, Marea mórta, Betlehem. La întorcere prin Port-Said, Kairo, Alexandria, Triest. D-l Gross a ţinut în Sibiu asupra acestei călătorii o conferenţă, care a fost ascultată de numărös public, incassând o sumă frumoasă destinată pentru cheltuielile proximei călătorii.

Krach-ul de la bursa din Petersburg. La bursa din Petersburg, în urma agravării situaţiei în Extremul-Orient prin intransigenţa Japoniei, efectele de stat au suferit o mare depreciare. Krach-ul acesta a provocat o adevărată panică în cercurile financiare. Sunt temeri, ca el să nu aibă o repercusiune şi pe pieţele financiare străine.

Trope concentrate la graniţa bulgară. Mişcările armatei turce spre graniţa bulgară continuă. În Coceanî au sosit alte 2 regimente şi un detaşament de cavale-

rie. În Palanca asemenea a sosit un detaşament de cavalerie.

Ofiţeri austro-ungari în Japonia. Din Viena se anunţă, că ministerul de război austro-ungar a adresat un ordin comandanţilor de corpuri din armata comună, prin care îi invită a înainta de urgenţă numele acelor ofiţeri superiori, cari sciu englezesce. Acest ordin este în legătură cu planul ministerului de a trimite ofiţeri experţi în Japonia pentru reorganizarea militară în cas de izbucnire a războiului.

Concert. Duminecă, în 7 Februarie s'era, musica comună a oraşului Braşov va da un concert în sala de la hotelul Europa sub conducerea capelmaistrului Max Krause. În variatul program vedem şi piesa: „Fantasie asupra Steluţei“, de Francesco (orchestrată de d-l Krause). Inceputul la órele 8. Intrarea 60 bani.

Dintre farmaciile din cetate mîne Duminecă de la óra 1—9 s'era nu va fi deschisă decât farmacia „La Angerul Păzitor“ a domnului Eugen Neustädter din „Têrgul grăului“.

6) **Succes vindecător durabil.** Durerile de reumatism, crucea spinărei şi alte părţi ale corpului se vindecă cu efect sigur folosindu-se *spiritul şi sarea A. Moll.* Preţul unei sticle 1 Cor. 90 fl. Se trimite dîlbic cu rambursă postală de farmacistul şi liferantul curţii c. s. r. A. Moll Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie se scie Spiritul A. Moll, provădat cu marca de contravenţia şi subscriere.

Comasaţia din Herman.

Din Herman (comună în apropierea Braşovului) ni-se scrie următoarele:

Domnule Redactor! O scire tristă şi durerosă Vê aduc, cu privire la sórtea şi viitorul poporului român din comuna Herman. Plâng mamele cu 3—4 copii, de par' că am fi în timp de război, şi pe bărbaţi fi vîd trecînd în sus şi în jos prin comună cu fruntea brăzdată de îngrijirile pentru sórtea la care au ajuns, sunt trîşti şi posomorîţi, cum nu i-am vîdut niciodată până acum.

Causa e comasaţia!

Au trăit strămoşii şi părinţii noştri sute de ani pe aceste locuri, fericiţi şi mulţumiţi, încât fericire se pôte găsi pe lumea acésta. Dér a venit peste noi comasaţia, ca un foc, care arde, şi ca un potop, care mătură tot ce găseşte în cale-i. Mai mare potop pe capul Românilor din Herman nu puté să vină.

Bietul Român, care avea 3—6 jumătăţi de pămînt la hotar în loc se se bucură de ródele muncii sale prestate cu sudor de sânge, vede cum fi scapă din mînă prin procederea ce s'a urmat.

În primul loc profită Saşii cei cu 40—50 jughere, apoi cei cu 20—30 jughere, apoi cei cu 10—20 jughere. În locul al patrulea cei cu 5, 4, 3 şi 2 jughere. Pămînturile cele bune ce le-au avut Români, li-se vin acum Saşilor, ei se vor desfăta în ele alături cu Ciangăii din Satlung.

Trist şi regretabil este, că fruntaşii Românilor în loc să grijască de interesele de viaţă ale poporului, trăit'au şi trăiesc desbinaţi şi mîncându-se unii pe alţii, încât şi-au pierdut vađa şi autoritatea înaintea străinilor şi a poporului lor chiar. Nu s'a lucrat nimic din partea lor, nu s'a încercat măcar a abate primejdia cea mare ce le ameninţă acum poporul.

Paremi-se, că acum o îndreptare a rului cu greu se va mai puté face cu efect şi că bieţii Români din Herman mîne poimîne vor lua traista şi bâta de pribegie. X.

Evenimentele din Serbia.

Tóte marile puteri au rupt definitiv relaţiunile diplomatice cu Serbia.

Miniştri acreditaţi pe lângă curtea din Belgrad, plecaţi în concediu înainte de Crăciun, au fost avisaţi de guvernele lor, că li-se prelungeşte concediul ilimitat.

O scire telegrafică din Londra spune: Guvernul de acord cu cabinetele din Paris, Roma, Berlin, Viena şi Petersburg a decis să nu mai retrimită la Belgrad pe ministrul plenipotenţiar britanic.

Rezoluţiunea acésta a marilor puteri a fost luată pe urma convicţiunii, pe care şi-au făcut-o, de responsabilitatea regelui Petru în desfăşurarea sîngerósei acţiuni din nóptea de 10 Iunie trecut.

Mai mult, Austro-Ungaria şi Rusia au dovedit, că fostul pretendent a avut la Geneva consfătuirii secrete cu unii din capii conspiraţiunii, înainte de masacrul de la conac.

Se afirmă chiar, că există un document, din care ar reesi, că regele Petru a scuit şi de planul de asasinare a nenorociţilor Alexandru şi Draga. Cu consimţământul său, şefii revoluţiunii de palat au păşit la execuţiunea sinistrei hotăriri.

Cu privire la crisa ministerială se vestesce din Belgrad:

Generalul Sava Gruici, şeful guvernului, în audienţa de două óre ce a avut-o la conac, a expus regelui situaţiunea parlamentară şi i-a cerut să primescă dimisia întregului cabinet.

Cu tóte stăruinţele suveranului, preşedintele consiliului a rămas neclintit în hotărîrea sa.

Regele a decis să încredinţeze lui Paşici misiunea de a forma ministerul.

Consultat, Paşici a declarat, că-şi asumă răspunderea situaţiunii şi că va presenta lista noiei formaţiuni ministeriale.

D-l Bolugdici, secretarul regelui Petru al Serbiei, a conferit alaltăeri cu contele Goluchowski. Demnitarul s'erb a asigurat pe ministru de hotărîrea Serbiei de a nu stînji acţiunea puterilor în Macedonia.

Contele Goluchowski a asigurat pe Bolugdici de simpatiile monarhiei pentru Regele Petru, dér i-a declarat, că *ministrii străini nu se vor puté reintórce în Belgrad înainte de ce persoanele, cari au participat la tragedia din Iunie trecut, nu sunt depărtate din jurul Regelui.*

ULTIME SCIRI.

Conflagraţia din Extremul-Orient.

Asupra situaţiunii grave în Extremul-Orient, telegraful ne aduce următoarele sciri:

Viena, 5 Februarie. Aici circulă şvonul, că la ministerul de externe s'a primit o telegramă, că războiul între Rusia şi Japonia e declarat. Izbucnirea de fapt a ostilităţilor, e iminentă.

Petersburg, 5 Februarie. Ţarul a semnat ucazul pentru chemarea a 56 bataliöne de rezervă destinate să înlocuescă trupele metropolei, cari au primit ordinul să plece în Asia-orientală.

Paris, 5 Februarie. „Agence Nationale“ e informată, că guvernul japones a avisat pe reprezentantul Rusiei la Tokio, că nu mai vré sub nici o condiţiune să continue tratările de pace.

Londra, 5 Februarie. Oficios se declară, că decă vre-o putere va da concurs Rusiei, Anglia va sări în ajutorul Japoniei cu care e legată prin tractatul de alianţă, încheiată acum doi ani şi jumătate.

Sciri din Peking anunţă, că China a concentrat 40,000 soldaţi la graniţa Mandşuriei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

BIROUL AVOCAŢILOR

W. A. Macedonsky

şi

Nicolae Andrei Popovici

doctor în Drept

Nr. 9 Strada Doamnei Nr. 9.

Bucuresti.

óre de consult 9—11 a. m. 5—7 p. m.

Consultaţiile se pot da în limba franceză, germană, ungară şi rusă, corespondenţele asemenea. Biurul se însarcinéză şi cu incasări, informaţiuni comerciale şi execuţiuni de sentinţe.

Uite aici este înmormîntat un preot al nostru, Farkas, díce bătrînul. Biserica cea veche era dinóce. A ars în 1848. Clopotele le-au luat Ungurii.

Intr'aceea isprăvise preotul cu botezul şi reîntră în biserică. Clopotele sunau atât de jalnic, par-că plîngeau durerea acestei comunităţi, lipsită de paroch, lipsită de şcolă, lipsită de mîngăiere şi espusă asimilaţiei lente cu confesiunea calvinésă.

Trecuse de amiaşi şi ceremoniile bisericesci se prea lungise. Cu tóte acestea, preotul ţinî şi o predică scurtă în limba ungarésă, despre însemnătatea botezului. A fost ascultat cu atenţiune, apoi la sfîrşit bătrînul Tampa a întonat cu glas frumos un cântec ungaresc: „Áldj meg minket Jézus“, acompaniat de toţi credincioşii. Şi cu acésta am eşi.

Părintele Boeriu, cu odăjdiile, potirul şi cărţile bisericesci în nisce desagi, întră în casa de la pótele dealului. Avea încă să încreştineze un nou născut.

Illyefalva are hotar de 5.265 jughere

cu 1366 locuitori, trecuţi în statistica oficială toţi ca Maghiari. După confesiune se împart așa: 288 rom. cat. 72 gr. cat. 59 gr. or. 3 augusteni, 930 ev. reformaţi, 10 unitari şi 4 jidovi. Cu totul sunt 382 de case, dintre cari 52 de piatră, 330 de lemn, 86 acoperite cu ţigle, 285 cu şindilă şi 11 cu paie.

Décă este adevărat, ceea-ce spunea Tampa, că Români erau mulţi altă-dată, așa că peste 300 de familii plătiau darea de cult, atunci avem de a face aici cu o comună, care în cetul în încetul s'a instrăinat de legea românésă, trecînd la calvinii şi la catolici, căci mai de mult nu se observa așa tare ordinul, repetit în timpul din urmă de la Roma, de a nu primi trecerea de la uniţi la catolici. În conştiinţa bătrînului Tampa, care nu cetesce statisticile, până în ziua de astăzi trăiesc convingerea, că Români sunt mai numărös decât catolicii. Noi însă, cari cetim negru pe alb vedem, că catolicii sunt de patru-ori atâţia, ér blocul român s'a sfărmat şi măcinat, rămînînd din el numai

minoritatea disparentă, menită şi ea a se sfărma, decă o inspiraţie nobilă nu va îndemna pe cei-ce pot să facă ceva, să facă — pentru salvarea lor. Şi să facă cât mai în grabă!

Şi nu e numai Illyefalva, ci sunt şi alte comune în Treiscaune, în cari populaţia românésă este expusă pericolului defectiunii şi desnaţionalisării. În cercul Chezdi din 3.152 gr. or. şi 700 gr. cat. nu sunt trecuţi ca Români, decăt 2.898; în cercul Miklósvár din 4.056 gr. or. şi 470 gr. cat. numai 2.682 Români; în cercul Sepsi, din 12.385 gr. or. şi 600 gr. cat. numai 9.073 Români; în cercul S. Georgiu din 464 gr. or. şi 69 gr. cat. numai 50 Români.

Era un timp, când tot cel-ce scie bine se vorbescă românésce, credeam, că e Român. De când însă am audit atâţi Finkelsteini, şi Friedmani şi Honigmani etc. vorbind şi scriind o românésă destul de bună, fiind în acelaşi timp vrăşmaşi implacabili a tot ce se ţine de fiinţa genuină a Românului,—limba singură, fie ea vorbită

cât de frumos de cine-va, nu o consider de criteriu suficient al românităţii. Din contră, la Români din Dobol, cari posed tóte criteriile conştiinţei naţionale, afară de limbă, am dobîndit convingerea, că există Români fórte buni, fără să scie românésce. La ei limba este un tesaur perdut în vitregimea împrejurărilor. N'au renunţat însă la ea şi îndată ce li-se ofere ocaziune, o învaţă şi se simt fericiţi, că o pot învăţa. Limba este o moştenire, pentru moment perdută, care însă n'a intrat în prescripţie, şi e chestie de un proces îndelungat, pe care imposibil să nu-l câştige cei ce sunt moştenitorii legitimi şi se sfoţeză din tóte puterile a se face stăpâni pe scumpa moştenire.

O! Cei-ce sciti românésce şi din obicînuinţă păcătósă, v'aţi deprins a vorbi limbă străină în familiile vóstre, veniţi la Dobol şi Illyefalva şi vedeţi pe aceştii români, cari ard de dorul de a-şi vorbi limba — şi nu pot...

Delealeca.

SESONUL DE BAL.

Cumpăraţi-Vê stofele de mătăsărie: Gaze, Crêpe de China, Rochii de dantele, Dantele şi Panglici, pentru SESONUL DE BAL, din

SALONUL DE MĂTĂSĂRII

Szénásy, Hoffmann & Cie

Budapest, IV., Bécsi-uteza 4.

Firmă recunoscută de bună şi solidă, unde tot-déuna se află cele din urmă NOUVEAUTÉS. Mostre se trimit în provincie franco.

Anunț de licitație.

În 22 și 23 Februarie st. n. a. c. se va vinde cu licitație în localul casei de Zálóge, dela orele 8—11 a. m. și dela 2—4 ore p. m. **obiectele amanetate** în luna lui Decemv. 1902 și Ianuar 1903, până inclusive cu nr. 1709—1903, a căror termin a. espi-rat și nu s'au rescumpărat.

Obiectele care se vor vinde sunt: Giuvaericeale, Clasornice de aur și argint

și alte scule de aramă, Cióie, Cositor, flanelle, haine bărbătești și femeiești, Cisme, ghețe și altele.

Vânzarea se face cu bani gata. Răscumpărarea seu încoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip.

Brassó, 28 Ianuarie 1904.

Oficiul casei de amanete din Brașov. 1—3. (1228)

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 5 Februarie 1904

Măsura seu greutate:	Calitatea.	Valuta în	
		Kor	fil.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	13	70
"	Grău mijlociu . . .	13	40
"	Grău mai slab . . .	12	80
"	Grău amestecat	9	70
"	Săcară frumoasă. . .	8	60
"	Săcară mijlocie. . .	8	—
"	Orz frumos . . .	7	20
"	Orz mijlociu. . .	7	—
"	Ovės frumos. . .	5	20
"	Ovės mijlociu . . .	5	—
"	Cucuruz . . .	8	80
"	Mălaiu (meiū) . . .	8	—
"	Mazăre. . .	15	90
"	Linte . . .	16	80
"	Fasole . . .	14	—
"	Sămēntă de in . . .	15	90
"	Sămēntă de cânepă .	7	40
"	Cartofi. . .	2	—
"	Mazăriche. . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
"	Carne de porc . . .	1	12
"	Carne de berbecu. .	—	72
100 kil.	Sēu de vită prospēt .	42	—
"	Sēu de vită topit . .	60	—

Tērgul de rimători din Steinbrach.

Starea rimătorilor a fost la 2 Febr. n. de 21.394 capete, la 27 Febr. au intrat 851 capete și au eșit 609 capete rămânēnd la 4 Febr. n. un număr de 21.636 capete.

Se notēză marfa unguresscā: veche grea dela 118—120 fil. tinerā grea dela 122—123 fil., de mijloc dela 121—122 fil. — Sērbescā: grea 119—120 fil., de mijloc 118—119 fil., ușorā 116—117 fil. kilogramul

Pivnița Eszterházy.

Pe amatorii de o beutură bună îi fac cu deosebire atenți asupra vinului meu:

Bakator litru. . . 50 cr.
Sauvignon litru. . . 1 fl.
și pe amatorii de vin negru la **Tugela drops . . 70 cr.**

Cu totă stima

WILHELM KOPONY,
arē-dașul pivniței Eszterházy.

Fie-care familie

an trebui să folosească în propriul ei interes numai

Cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner

ca adaus la cafeaua, ce
• bea în fie-care zi.

IMPORTANT
pentru cei ce suferă cu stomacul.

Lipsa de apetit, durere de stomac, grēță, durere de cap, în urma mistuirii rele, slăbiciune de stomac, indigestiune, colicā etc. Vindeacă cu siguranță renumitele și veritabile

PICĂTURI DE STOMAC MARIAZELL
ale lui Brady.

Mii de scrisori de mulțumită și recunoștință!
Prețul unei sticle cu instrucție 80 b.
Sticlă mare 1 e. 40 b.

Se capătă în farmacii.

Depou general: **Farmacia C. Brady,** la „König v. Ungarn“ în Wien.

Se trimite franco broșura specială.

Contra 5 e. se trimite 5 sticluțe mic. Contra 4 e. 50 b. 3 sticluțe mari.

Represntanța pentru Ungaria: **Farmacia JOSEF v. TÖRÖK** Budapest Königs-gasse 12.

Se avertisează contra falsificatelor. — **Picăturile veritabile Mariazell,** sunt prevēdute cu marca de sus și subscriere.

Nou! Nou!
Aparat de aprins și luminat „Tip“

Aparatul „TIP“ forte nichelat, este invenția cea mai cu succes a timpului present.

Nu mai o apă sare e de ajuns și îndată produce o flacără luminosă!

care servește atât pentru aprinderea cigaretelor, cât și ca **Lampă de buzunar.**

Se garantēză folosirea de ani.

Prețul:
1 aparat numai fl. 1.—
3 „ „ „ 2.85
Decă se trimite bani urmēzā expēdarea franco. altfel cu rambursă.

Se află numai la
HEINRICH KERTÉSZ, VIENA
I. Fleischmarkt nr. 8—159.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeră și esoperēzā

Imprumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de **10—70 ani cu 2%—5 3/4 %.**

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționarii de stat, comitat și oraș, precum și la ofițeri, **credit simplu și fără garanți.**

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă pentru răspuns.

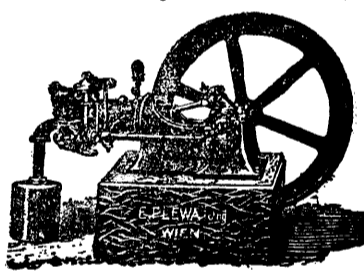
„PECUNIA“

întreprindere de credit.
Sibiu (Nagy-Szeben).

BIROUL:

Str. Poplăcii nr. 27.

Fabrica c. r. priv. de **Mașini și Motore, BRAUNER & KLASEK** Succ.

Se acceptēzā
representanți solidi în provincie.
Pețuri curente gratis și franco.

IGN. EMIL PLEWA—Viena.

Representanța generală și deposit

B. Dénes, Budapesta,
VI, Váci kőrut 61. sz.

MOTORE de Vapor, Gaz, Benzin, Petrolin, 2—100 HP. Locomobile-Petrolin 2—25 HP. Instalație de gaz sugative pūvere de cal (HP.) costă 2—3 bani pe oră. — Consuetudinea cea mai modernă. — Forța motrice, cea mai bună și ieftină. — Cel mai ieftin izv r de aprovizionare.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decă fiecare cutiā este prevēdută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leșire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioșe la stomac și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sänge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bōle femeiești a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corōne 2.—

Falsificatiunile se vor urmări pe cale pūtecătōrescā.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilū numai, decă fiecare sticlă este prevēdută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fōrte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alinā durerile de gōdină și reumatism și a altor urmări de rēcālă Prețul unei sticle originale plumbate, Corōne 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corōne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este prevēdută cu marca de apărare A. Moll

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectuează gīnic prin rambursă postală.

La depozite se se cerā anumit preparatele prevēdute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoții.

BANCA de asigurare „TRANSYLVANIA“

intemeiată la anul 1868.

SIBIU, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

Asigurēzā în cele mai avantajoșe condiții: contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificii de ori-ce fel, mărfuri, mobile, vite și produse economice etc. **asupra vieții omului** în toate combinațiile, capitale pentru casul morții, asigurări de zestre, de copii, pe viață, rente etc. etc.

ASIGURĂRI POPORALE FĂRĂ CERCETARE MEDICALĂ.

Asigurări pe spese de înmormēntare cu solvirea imediată a capitalului scadent.

Fonduri de rezervă și de garanție specială, cu finea anului 1900:

1.303,572 corōne 15 bani.

Valori asigurate contra incendiulul: **72.420,299 corōne.**

Capitale asigurate asupra vieții: **9.248 543 corōne.**

Pentru despăgubiri de incendii **3.003.550 c.** pentru capitale asigurate pe viață **2.738.793 c.**

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela: **DIRECȚIUNE** în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 5, et. I., curtea I., precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Agenturi principale:

în Arad, Brașov, Cașovia, Clușiu, Timișora și Făgăraș.